

OSLO POLITIDISTRIKT
Utlendingsseksjonen

Vår dato
1. des. 2003

Vår referanse
03/1700

Saksbehandler:
Asgeir Osnes

MOTTATT
03 DES. 2003

Deres dato
10.11.2003

Deres referanse
03/03257 008

Politidirektoratet
Postboks 8051, Dep
0031 OSLO

POLITIDIREKTORATET	
03 DES. 2003	
Adm:	Adm.no: 08
Saksn: 03/03257	Dok.no: 006

HØRING - VILKÅR FOR OPPHOLDSTILLATELSE PÅ GRUNNLAG AV FAMILIEGJENFORENING MED EKTEFELLE - FORSLAG TIL ENDRINGER I UTLENDINGSFORSKRIFTEN

Generelt til forslagene:

Oslo Politidistrikt ser betenkelighetene som departementet nevner i høringsbrevet, og slutter seg også til uttalelsen fra justisdepartementets lovavdeling av 17.06.03.

Spesifikt til de to forslagene vil vi nevne:

Forslag 1: Krav om dokumentasjon på skilsmisse fra inngåelseslandet før ny familiegjenforening.

Forslaget er ment å forhindre tvangsekteskap, bigami og misbruk av blant annet trygdeytelser. Det er også nevnt som et formål at en vil forhindre at enkelte skiller seg etter norsk lovgivning, inngår ekteskap på nytt, til tross for at vedkommende fremdeles oppfatter seg som gift med sin første ektefelle.

Oslo politidistrikt krever i dag dokumentasjon på skilsmisse i de sakene der vi får vite at en av ektefellene har vært gift i utlandet før. Vi ser ingen betenkeligheter med å hjemle eksisterende praksis i lov eller forskrift, men tviler på at forslaget vil ha noe relevans for motivene som er nevnt. En lovhjemmel vil i begrenset grad gjøre noe forskjell i forhold til den praksisen vi har i dag.

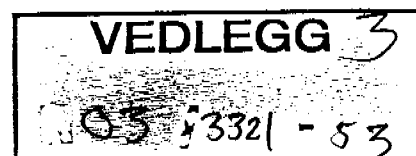
Utgangspunktet vil være at en skilsmisseattest fra utenlandske myndigheter blir godtatt i Norge. Norske skilsmisser er både nødvendig og tilstrekkelig i Norge. Forslaget stiller som et ekstrakrav til å få familiegjenforening, at denne skilsmissen også blir registrert i hjemlandet. Det vil her være enkelte land der det kan finnes mulighet for å registrere en slik skilsmisse fra Norge, mens i andre land vil dette ikke la seg gjøre. Dette vil utgjøre en forskjellsbehandling på bakgrunn av andre lands privatrett. Dette vil være uheldig.

Postadresse
Postboks 8101 Dep
0032 OSLO

Kontoradresse
Grønlandsleiret 44
0190 OSLO

Telefon
22 66 90 50

Postgiro
0826 0556992

- 2 -

For enkelte vil et slikt krav innebære at en føler seg forpliktet til å stå ved sitt ordinære ekteskap, som de egentlig vil ut av. Det kan således faktisk innskrenke spesielt kvinners mulighet til å skille seg.

Der de som skiller seg fra tidligere ektefelle etter norsk rett fremdeles ønsker å være gift med denne ektefellen, kan ikke vi se at en registrering av den norske skilsmissen i inngåelseslandet skal kunne endre på den oppfatningen til vedkommende. Da vil hensikten med registreringen bare være å tilfredstille norske oppholdsregler. Konsekvensen av en slik registrering kan bli enda et dokument vedkommende ikke har tenkt å overholde. Ett av de uttalte formålene med forslaget vil da falle bort.

Oslo Politidistrikt ser også at det vil kunne komme en del falske attester som vil være vanskelig å verifisere. Utlendingsforvaltningen bruker i dag lite tid på verifisering av ektheten til dokumenter. Mer ressurser til dette, både ved forvaltningen i Norge og ved utenriksstasjonene, ville vært mer formålstjenlig.

Når det gjelder å forhindre tvangsekteskap, bigami og misbruk av blant annet trygdeytelser ønsker vi å fremme følgende ytringer:

Dette er tilfeller som er ulovlig allerede, og det vil ikke hjelpe på antallet tilfeller at en hever terskelen for å få familiegjensforening.

Når det gjelder bigamitilfellene kunne det vært mer formålstjenlig å innføre karantenetid for herboende etter skilsmisse.

Oslo Politidistrikt ser forslaget som lite treffende i forhold til trygdemisbruk. Mer samarbeid mellom sosialkontor, trygdekontor og utlendingsforvaltningen i Norge, og mellom norske og europeiske myndigheter ville vært mer effektivt i kampen mot trygdemisbruk. Norske myndigheter burde se om en kunne samordne og eventuelt myke opp praksisen med taushetsplikt mellom forvaltningsledd for å hjelpe på dette.

Oslo politidistrikt er enig i at det tilfelle at forslaget blir vedtatt, må det oppstilles et unntak i de tilfellene der slik dokumentasjon ikke kan fremskaffes. Dette forutsetter imidlertid at forslaget i bokstav d ikke vedtas. Forslaget i bokstav d vil innebære at i de tilfellene der slik dokumentasjon ikke kan fremlegges, vil søknaden om familiegjensforening bli avslått nettopp fordi dokumentasjonen ikke kan fremskaffes.

Forslag 2: Dokumentert lik rett til skilsmisse som vilkår for familiegjensforening.

Forslaget innebærer at det stilles som vilkår for familiegjensforening, at ekteskapskontrakten gir ektefellene lik rett til skilsmisse religiøst som lovmessig i henhold til hjemlandets lovgivning.

Oslo politidistrikt mener dette er problematisk på flere områder.

Forslaget vil etter vår mening være meget problematisk i forhold til Grunnlovens § 2 og til folkeretten med tanke på retten til familieliv og retten til religionsfrihet.

Forslaget vil innebære at en pålegger vigselmyndigheter i utlandet å supplere eller endre sin ekteskapslovgivning. Vi anser dette ikke bare problematisk, men også umulig. Enkelte land kan godta kontraktsmessige ekstravilkår som en del av ekteskapskontrakten, men en god del land og religioner vil ikke godta en slik avtale.

- 3 -

Forslaget vil derfor medføre en stopp i familiejenforeninger for enkelte land. Dette vil innebære en forskjellsbehandling av søkere på bakgrunn av deres hjemlands rett. En bør tilstrebe en mest mulig enhetlig lovgivning, uten forskjellsbehandling.

Et slikt tillegg i en ekteskapskontrakt vil for mange oppfattes som en krenkelse av ekteskapsinstitusjonen. Siden ekteskapsinstitusjonen er en sentral del av religionstilknytningen, vil en slik krenkelse være et inngripen i vedkommendes religionsfrihet og overbevisning. Vi henviser her til uttalelser forskjellige trossamfunn har gitt til denne høringen.

Det vil være vanskelig for utlendingsforvaltningen å verifisere om en slik inngått avtale er reell, eller om partene har undertegnet avtalen proforma for å få oppholdstillatelse i Norge.

Oslo politidistrikt ønsker ikke å komme med forslag til unntak fra dette forslaget. Vår mening er at dette forslaget vanskelig kan vedtas både i forhold til norsk og internasjonal rett. Dessuten ville unntakene bli så omfattende, at hovedregelen bortimot ville falle bort.

Sveinung Sponheim
visepolitimester

Steen Dalgaard Nielsen
politiinspektør